

UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA JISMONIY TARBIYA MASALASI

To'libayeva Nazokat Davronbek qizi

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti, maktabgacha talim fakulteti
2- bosqich talabasi*

Annotatsiya: Mazkur maqolada umumiy o'rta ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya masalasi va o'quvchilarni jismoniy tarbiyalashning turli xil shakllaridan foydalanish haqida batafsil bayon etilgan.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, jismoniy madaniyat., o'quv va darsdan tashqari mashg'ulot, texnik tayyorgarlik.

KIRISH

Maktab ta'limida jismoniy tarbiyaning turli xil shakllari bor bo'lib, boshlang'ich sinflarda dars shakli va darsdan tashqari vaqtlarda harakatli o'yinlar va estafetalar tashkil etiladi. Pedagogik kuzatishlarning ko'rsatishicha, jismoniy tarbiya darslari mobaynida o'quvchilarni harakat faolligi oshadi.

Ko'p o'rta maktablarda o'quvchilarning jismoniy tayyorgarligini rivojlantirish xamda faol dam olishlariga qaratilgan tadbirlar: Mashg'ulotgacha o'tkaziladigan gimnastika, katta tanaffuslarda qiziqarli tashkil etiladigan harakatli o'yinlar, darslar vaqtida o'tkaziladigan quvnoq daqiqalar va boshqa tadbirlarni tashkil qilishga katta e'tibor beriladi. Natijada o'quvchilarning faol ishchanligi oshib boradi.

Maktabgacha va maktab yoshidagi bolalarning tarbiyasida, ularni jismoniy baquvvat, aqlan barkamol bo'lib yetishishlarida jismoniy tarbiya yetakchi rolni o'ynaydi.

qiladi va shu asosida boshqa ayrim nazariy va metodik bo'lim turlari o'rganiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O'quvchilarni jismoniy tarbiyalashning turli xil shakllaridan foydalanish maktabda nafaqat jismoniy tarbiya o'qituvchisining vazifasi, balki boshlang'ich sinf o'qituvchilarining, maktab jamoatchiligining ham bevosita vazifasidir. Maktablarda jismoniy tarbiya mashg'ulotlari davlat dasturida belgilangan vazifalardan kelib chiqib tashkil etilishi talab etiladi. Jismoniy tarbiya nazariyasi o'quv fani sifatida jismoniy tarbiya, jismoniy madaniyat va sport bo'yicha mutaxassislarni tayyorlashda hamda maxsus bilim va ma'lumot olishda asosiy fan bo'lib sanaladi. Pedagogika intstituti va Universitetlarda jismoniy tarbiya fakuletlarining o'quv rejalarida bu fan jismoniy tarbiya nazariyasi jismoniy madaniyat va sport haqida bilimlarining to'la tizimida o'tish kursini ta'minlaydi. Uning mohiyatini jismoniy tarbiya nazariyasining asosiy tushunchalari tashkil

Jismoniy tarbiya ijtimoiy hodisalarga bog'liqdir. Ushbu hodisalarning harakterlash uchun jismoniy tarbiyaning kelib chiqishi sabablari uning jamiyat hayotida tutgan o'rni: jismoniy tarbiyaning tarixiy harakteri: jismoniy tarbiyaning jamiyatdagi sinfiy maqsadi: jismoniy tarbiyaning rivojlanishda mehnat faoliyatining mazmuni va harakteri: va yutuqlari va boshqa omillarning ahamiyati kabilarni anglab olishlari shart. Shuni ta'kidlab o'tish joizkii, bu omillar jismoniy tarbiyaga alohida - ahamiyatda ega emas, balki murakkab bog'langan holda ta'sir qiladi.

Jismoniy tarbiya nazariyasi pedagogik fandır: u insonning barkamolligini boshqarishning umumiy qonunlarini, shuningdek bu qonuniyatlari asosida O'zbekiston fuqarolarining jismoniy tarbiyasi vazifalarini metodlari va ish shakllarini aniqlaydi: jismoniy tarbiya nazariyasining mazmuni jismoniy komil toptiradigan va vatan mudofaasiga tayyorlaydigan tarbiya to'g'risidagi bilimlarni tashkil qiladi. Jismoniy tarbiya nazariyasi jismoniy tarbiya amaliyotdagi hamma turlarini, shuningdek aralash fanlarning dalillarini jamlashtiradi. Buni o'rganish barcha sport pedagogik mutaxassisliklarga umumnazariy asos bo'ladi.

XULOSA

Xulosa o'rnida shuni aytish joizki, jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi kursi jismoniy madaniyat va sport bo'yicha mutaxassislar, professional ta'limotning ilmiy fundamentiga kiruvchi kengaytirilgan bo'limlari majmuasini o'z ichiga oladi. Uning ahamiyati faqat bu bilimlar qiymati bilan ifodalanmaydi, u bo'lajak mutaxassisga jismoniy madaniyatning barcha sohalarida kasbiy -faoliyati mazmuning to'liq tushunishga imkoniyat beradi, uning dunyo karashini o'zgartiradi jamiyat sohasidagi boshqa ishchilarning umumiy ishlari bilan bog'laydi va shu yangi tipdagi bilim, usul va metodlarini egallashni, kerak bo'lgan keng professional dunyoqarashini takonillashtirishga yordam beradi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdullayev A., Xonkeldiyev SH. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati. o'quv qo'llanma Toshkent., O'zDJTI, 2005.
2. Usmonxojayev T. S. Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari, O'qituvchi, 2005.
3. Mahkamdjanov K.M. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi Toshkent., darslik "Iqtisod -moliya" 2008.
4. Salomov R.S. Sport mashg'ulotning nazariy asoslari – Toshkent., O'quv qo'llanma O'zDJTI, 2005.